

допускається згідно ч. ст. 5 того самого закону [2]. Великий перерозподіл майна, який скоріше за все матиме місце зі зміною підпорядкованості основних церков в Україні потребуватиме особливого правового регулювання, аби захистити права громадян усіх конфесій в рівній мірі.

Як варіант має право на життя квотування в залежності від співвідношення прихожан в певній територіальній одиниці. В будь-якому разі, хоч держава і не втручається у справи церкви, законодавче регулювання її діяльності, в тому числі і права власності релігійних організацій залишається її обов'язком. Отже можемо зробити висновок, що держава має створити механізм, який би забезпечив рівні права у сфері власності і відповідав вимогам реальної дійсності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України. – Редакція від 30.09.2016. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України (Редакція від 10.11.2018). – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#n111>.
3. Бабій М. Безальтернативність багатоконфесійності: проблеми свободи релігії у контексті релігійного багатоманіття в Україні // Людина і світ. – 2004. – № 5.

*Здольник Анна Романівна,
студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фомічова Н.В.*

СПАДКУВАННЯ ЧАСТКИ У ПРАВІ СПІЛЬНОЇ СУМІСНОЇ ВЛАСНОСТІ

Варто зазначити, що нинішні соціально-економічні зміни, що відбуваються в нашій державі на протязі останнього десятиліття досить кардинально впливають як на розвиток інституту права власності в цілому, так і його складової частини – права спільної сумісної власності. При досить широкому застосуванні механізму права спільної сумісної власності, а саме, розширення кола його суб'єктів, надання ефективних шляхів здійснення та надійних способів захисту даного права його суб'єктам є тими передумовами, що сприяло вдосконаленню даного правового інституту власності.

Разом з тим, необхідно констатувати, що актуальність дослідження особливостей правового регулювання спільної сумісної власності в Україні та дослідження спадкування частки у праві спільної сумісної власності має важливе практичне значення, як для цивільного, так і для сімейного та спадкового права. Насамперед пояснюється тим, що в сучасних умовах право власності виступає ключовим інститутом цивільного права не тільки в нашій країні, але й в розвинутих державах світу. Згідно статті 1226 Цивільного Кодексу України 2003 року (далі ЦК України) спадкування частки у праві спільної сумісної власності: 1). Частка у праві спільної сумісної власності спадкується на загальних підставах; 2). Суб'єкт права спільної сумісної власності має право заповідати свою частку у праві спільної сумісної власності до її визначення та виділу в натурі [1].

В зв'язку з цим чіткій правовій регламентації повинно підлягати спадкування частки у праві спільної сумісної власності, оскільки від належного цивільно-правового регулювання залежить правильний розподіл майна між суб'єктами спадкових правовідносин.

Перш ніж аналізувати особливості спадкування частки у праві спільної сумісної власності необхідно зауважити, що право спільної власності виступає самостійним інститутом галузі цивільного права, що фактично є рівноцінним праву власності, але не зливається з ним [2]. Є.О. Харитонов зазначив, що право спільної сумісної власності – це право двох і більше суб'єктів на один і той самий об'єкт, який може складатися з однієї речі чи з сукупності речей. При чому, відповідні речі можуть бути подільними чи неподільними, але як об'єкт права власності вони є єдиним цілим [3]. Тому право власності кожного учасника спільної власності поширюється на весь об'єкт, а не на його частину. Проте, у випадку поділу майна, воно поділяється на окремі частки.

Переходячи безпосередньо до дослідження порядку спадкування, зауважимо, що за ст. 1226 ЦК України сама частка в праві спільної сумісної власності спадкується на загальних підставах. З цього слідує, що при спадкуванні відповідного майна користуються загальними положеннями про спадкування, проте з певними особливостями.

Вчений О.В. Дзера зазначає, що частка померлої особи, яка була учасником спільної сумісної власності спадкується на загальних підставах та може переходити як до відповідних спадкоємців за заповітом, так і до спадкоємців за законом, з урахуванням положень про спадкування.

Проте, слід зауважити, що якщо будь-який із спадкоємців в один і той же момент виступає співвласником спільного майна, це йому не надає жодних переваг при подальшому спадкуванні. Але, особливості спадкування в цьому

випадку є те, що даний спадкоємець-співвласник при розподілі спадкового майна має переважне в порівнянні з іншими суб'єктами спадкування право на виділ його у натурі майна в межах його спадкової частки, якщо вищезазначене не порушує інтересів інших спадкоємців, що мають істотне значення [4].

Разом з тим, звернемо увагу на деякі законодавчі неточності, оскільки положення ч. 2 ст. 1226 ЦК України та п. 224 Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, учасник спільної сумісної власності має можливість заповідати власну частку майна до її визначення і виділу, а в свою чергу, після смерті відповідного суб'єкта свідоцтво про право на спадщину видається лише після виділу або визначення частки померлого у спільному майні [5]. Проте, при цьому, визначення частки та виділ її в натурі є різними за юридичними наслідками та юридичними діями, а тому, необхідно належним чином удосконалити ці норми, щоб не було законодавчих колізій при спадкуванні частки.

Таким чином, враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що під правом спільної сумісної власності слід розуміти вид права спільної власності, який належить двом чи кільком суб'єктам одночасно на один і той самий об'єкт без визначення часток кожного з них, які спадкуються за загальними правилами спадкування, з урахуванням деяких специфічних особливостей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – №№ 40-44. – ст.356.
2. Гриняк А. Б. Спільна сумісна власність фізичних осіб: окремі питання виникнення та припинення. – URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Ppip/2009_8/Grinyak.pdf.
3. Харитонов Є. О. Цивільне право України / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova, О. В. Старцев. – Вид. 3-тє, переробл. і допов. – К. : Істина, 2011. – 808 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [Текст] : у 2 т. / за ред. О. В. Дзери [та ін.]. – 4-те вид., переробл. і допов. Т. 1 / [Н. С. Кузнєцова та ін.]. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 805 с.
5. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України від 22.02.2012 № 296/5 // Відомості Міністерства юстиції України, 2012, № 282/20595.